

OBEC BELEJOVCE

Obecný úrad č. 23, 089 01 Svidník



Zadanie

pre vypracovanie Územného plánu obce

BELEJOVCE

November 2025

Základné údaje:

Názov územnoplánovacej dokumentácie:

Územný plán obce Belejovce

Obstarávateľ:

Obec Belejovce, Obecný úrad č. 23, 089 01 Svidník

Odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD:

Ing. Ján Kunák – registračné č. ÚÚPaV SR - 487

Spracovateľ Zadania pre vypracovanie Územného plánu obce Lesnica:

Ing. arch. Dušan Burák, CSc. - č. autorizácie SKA – 0837 AA

Dátum spracovania Správy o stave územnoplánovacej dokumentácie: 21.11.2025.

Obsah

Základné údaje:	2
1. Priemet územia obce	5
2. Dôvody obstarania územného plánu obce	6
3. Určenie hlavných cieľov a princípov územného rozvoja obce vyplývajúce z Koncepcie územného rozvoja regiónu	7
4. Identifikácia hlavných problémov a stretov v území obce	15
5. Požiadavky na riešenie vyplývajúce z demografických, sociálnych, ekonomických a environmentálnych potrieb obce	15
5.1 Tendencie a predpoklady vývoja obyvateľstva	15
5.2 Požiadavky na zabezpečenie rozvoja bývania a sociálneho bývania	16
5.3 Požiadavky na zabezpečenie rozvoja sociálnej vybavenosti a sociálnych služieb	17
5.4 Požiadavky na zabezpečenie rozvoja školstva	18
5.5 Požiadavky na zabezpečenie rozvoja zdravotníckych služieb	18
5.6 Požiadavky na zabezpečenie rozvoja športu, rekreácie a cestovného ruchu	18
5.7 Požiadavky z hľadiska tendencie a rozvoja ekonomickej a hospodárskej oblasti	18
5.8 Požiadavky na zabezpečenie ochrany prírody a krajiny	18
5.9 Požiadavky na zabezpečenie ochrany a využiteľnosti zdrojov a ložísk nerastov	19
5.10 Zabezpečenie ekologickej stability a konektivity územia, vyplývajúce z priemetu regionálnych územných systémov ekologickej stability, miestnych územných systémov ekologickej stability a z krajinnopláňovacích štúdií	19
5.11 Požiadavky na zabezpečenie adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy	19
6. Hlavné požiadavky na územie obce z hľadiska priestorového usporiadania územia a funkčného využívania územia	20
6.1 Požiadavky z hľadiska širších územných vzťahov	20
6.2 Požiadavky z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	21
6.3 Požiadavky na riešenie rozvoja miestnych systémov dopravy a na zabezpečenie technickej vybavenosti	22
7. Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva	22
8. Požiadavky na obsah a rozsah riešenia	22
8.1 Požiadavky na obsah územného plánu obce	23
8.2 Požiadavky na spôsob spracovania územného plánu obce	24
8.3 Požiadavky na metodiku a minimálny požadovaný rozsah a usporiadanie údajov záväznej textovej časti územného plánu	25
8.4 Požiadavky na vymedzenie plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme	25
9. Informácie o potrebe vypracovania variantného návrhu riešenia	26

1. Priemet územia obce

Obec leží v severo-západnej časti okresu Svidník, v severnej časti Ondavskej vrchoviny (je súčasťou celku Nízke Beskydy). Zástavba je formovaná pozdĺž cesty III/3550 a Jedľovského potoka. Tvorí uzáver údolia ako koncová obec, na konci ktorej pokračujú len účelové cesty a turistické trasy. Je najvyššie postavenou obcou v okrese so stredom v nadmorskej výške 440 m n.m.

SV okraja k.ú. sa dotýka európska sústava chránených území Natura 2000 – SKCHVÚ011 Laborecká vrchovina a severne od k.ú. obce je hranica CHKO Východné Karpaty.

Obec je súčasťou Šarišského regiónu CR a Rekreačného krajinného celku (ďalej RKC) Dukla. V rámci neho plní úlohu chalupárskej obce. Leží vo významnom turistickom regióne v rámci Slovenska – Východné Karpaty a je súčasťou siete turistických a cykloturistických trás.

Je súčasťou záujmového územia okresného mesta, členom MAS Dukla a Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS). Od mesta Svidník je vzdialená 10 km, od Vyšnej Jedľovej 3,7 km, Bardejova 34 km a Prešova 65 km.

Záujmové územie obce je tvorené katastrálnymi územiami obcí Vyšná Jedľová (na juhu), Kružlová a Svidnička (na východe), Vápeník (na severovýchode), Kečkovce (na severozápade a západe) a Nižný Orlík (na juhozápade). Úzke sídelné väzby sú na Vyšnú Jedľovú a turistické väzby na Vápeník.

Dopravne je obec napojená cestou III. triedy 3550 na cestu I/77 zo smeru Svidník - Bardejov. Cez obec prechádza modrá turistická trasa Nižná Jedľová – Vápeník napájajúca sa na červenú (Cesta hrdinov SNP) a zelenú (Vápencové sedlo).

Obec vznikla v rokoch 1573 – 98 ako osada makovického panstva. Je doložená z roku 1600 kedy ju osídlili kolonisti pravdepodobne z Haliča pod vedením dedičného šoltýsa Beleja. Neskôr ako Beleocz (1618) s piatimi rodinami osídlencov. Bol tu vodný mlyn a dve želiarske rodiny. Pod obcou boli dve funkčné vodné pily.

Pustošiace povstania v Zemplínskej a Šarišskej župe a ich následné potláčanie na začiatku 18 storočia bolo príčinou vyľudnenia takmer všetkých obcí. V rokoch 1713-14 bola obec úplne opustená. V rokoch 1715-20 tu hospodárili 4 poddanské domácnosti - z toho vyplýva zrejme aj názov časti chotára "Čtvrtky".

Právna platnosť Tereziánskeho urbáru platila až do zrušenia poddanstva za revolúcie v Uhorsku v rokoch 1848-49 a následnej komasácii (zlučovanie) pôdy).

Historicky najstaršou pamiatkou obce bola gréckokatolícka cirkev z roku 1770 zničená pri prechode fronty v čase 2 sv. vojny - ostali iba ruiny. Belejovce od roku 1714 patrili do farnosti Vápeník.

V roku 1828 bolo v obci 26 domov a 195 obyvateľov. V roku 1873 mnoho obyvateľov zomrelo na cholera. Štatistika z roku 1879 hovorí o 95 obyvateľoch a v rokoch 1880 160, 1890 - 160, 1900 - 174, 1910 - 160, 1921 - 157, 1930 - 158, a v roku 1940 to bolo 174 obyvateľov. Po druhej svetovej vojne trend odlivu populácie pokračoval a trvá až do dnes. V roku 1948 to bolo 119 obyvateľov, 1961- 82, v r. 1970 – 69 obyvateľov.

Územie bolo zaujímavé aj z pohľadu vojensko geografického a strategického, čoho dôkazom boli dvakrát vojenské manévry Rakúsko Uhorskej armády v 18. storočí, zrejme proti napoleónovské manévry a v roku 1914 vojenské manévry Keizer.

Počas 1. sv. vojny bola obec úplne vypálená, v severnej časti chotára malo cisárske vojsko významne delostrelecké postavenie.

Vzhľadom na to že v obci bola chudoba tak v dvoch emigračných vlnách odišla do Ameriky podstatná časť obyvateľov obce za prácou.

Po 2. sv. vojne pokračuje vysťahovalectvo do oblasti Sudet do Čiech a na Ukrajinu - 7 rodín.

V roku 1956 je vybudovaná škola a prvý autobus prichádza do obce v roku 1963 a elektrifikácia bola v roku 1957. Roľnícke družstvo začína v roku 1973. Terajšia pravoslávna cirkev je postavená v roku 1999.

Do roku 1918 bola obec súčasťou Šarišskej stolice, do r. 1993 súčasťou Východoslovenského kraja a okresu Svidník a v súčasnosti do Prešovského kraja.

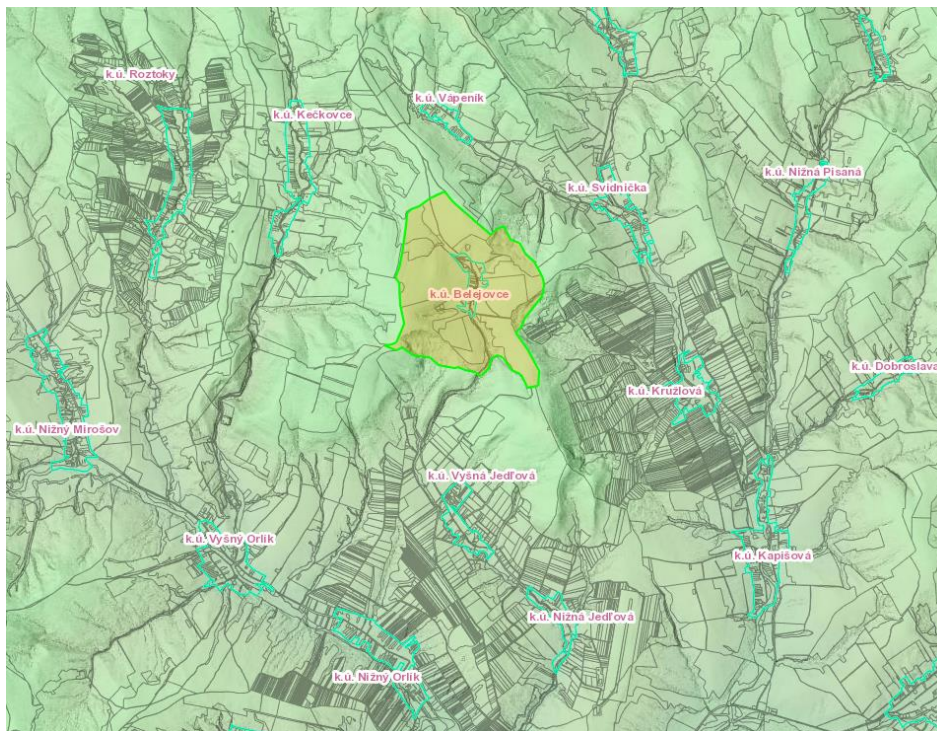
ÚZPF SR neeviduje v obci žiadnu NKP.

Za Pamätihodnosti obce možno považovať pravoslávny chrám Narodenia Presvätej Bohoro-

dičky s cintorínom, kultúrny dom, niektoré zachovalé RD, chalupy, sypance a kríže v krajine.

Poloha obce ako východiskového bodu do CHKO V. Karpaty je mimoriadne výhodná.

Obec je situovaná pozdĺž cesty III. tr. a Jedľovského potoka v rozptýlenej forme. Je pretkaná plochami ICHR – chalupy a po okraji plochami duchovného vybavenia – cerkvou s cintorínom a nad obcou plochou OV - kultúrny dom s obecným úradom. Na odbočke ku chrámu je plocha obecného múzea. Pod OcÚ je otočisko PAD.



Vymedzenie riešeného územia v širších vzťahoch Zdroj: Katastrálna mapa 2025

Turistickými trasami je prístupná Studnička pod Rohuľou, vyhliadková veža na Rohuli (595 m n.m.), Kalinec (574 mn.m. - zákopy z 2. sv. vojny) a označovníky v krajine s peknými vyhlídkami a napojením na červenú mesto Svidník s galériou D. Millyho, skanzen, Vojské historické múzeum, pomník SA, amfiteáter a pod. V širšom priestore je sú to Drevené kostolíky Karpatského oblúku zapísané do UNESCO, Dukla – Pamätník čs. Armádneho zboru a Dukelské bojisko v 2. sv. vojne a mesto Bardejov s pamiatkovou rezerváciou a Bardejovské kúpele.

Vodovod ani splašková kanalizácia v obci nie je. Pre zásobovanie pitnou vodou sú individuálne studne, či prameniská a pre akumuláciu splaškov župy a suché záchody.

Odpadové vody dažďové z územia obce zo striech, dvorov, komunikácii a príslušného terénu odtekajú priekopami a jarkami do miestnych potokov.

Obec nie je plynofikovaná. Najbližší STL rozvod je v obci V. Jedľová. Pre vykurovanie, ohrev TÚV a vylievanie sa využíva tuhé palivo a elektr. energia.

Do k.ú. vchádza prípojka k jednej trafostanici z 22 kV vedenia VN č. 572. Rozvody NN sú vedené vzduchom na betónových stĺpoch, spolu s verejným osvetlením. Ozvučenie obce chýba.

Obec je súčasťou Regionálneho centra Slovak-Telekomu v primárnej oblasti 054 Svidník.

2. Dôvody obstarania územného plánu obce

Dôvodom obstarania Územného plánu obce je získanie právne účinného nástroja územného plánovania na vecnú a časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich celkovú kvalitu jednotlivých zložiek životného prostredia obce, jej ekologickú stabilitu a kultúrohistorické hodnoty.

Podkladom pre spracovanie Zadania podľa §17 2. veta zákona 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní je Správa o stave územnoplánovacej dokumentácie, vzatá na vedomie Obecným

zastupiteľstvom Belejovce, uznesením č. OZ/22/2025.

ÚPD bude spracovaná v súlade so zákonom č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ÚP“) a Vyhlášky č. 392/2023 Z.z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia (ďalej len „Vyhláška“) ako základný podklad pre ďalší rozvoj obce Belejovce. Obec nemá doposiaľ spracovanú žiadnu ÚPD ani ÚPP.

Obec má úsilie o vývoj v sociálnej, ekonomickej, krajinnno-ochrannej, ekologickej a technologickej oblasti. Má snahu o splnenie hlavných faktorov rozvoja, vyriešenie hlavných disparít územia a zohľadniť priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR. Na základe vnútorného potenciálu obce a regiónu zvýšiť do roku 2040 ich adaptabilitu pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja. Podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2015 – 2030.

Zadanie pre vypracovanie Územného plánu obce bude po schválení Obecným zastupiteľstvom obce základným zadávacím dokumentom, ktorý stanoví hlavné ciele a požiadavky na obsah, rozsah a formu spracovania územnoplánovacej dokumentácie obce v súlade so zákonom o ÚP.

3. Určenie hlavných cieľov a princípov územného rozvoja obce vyplývajúce z Koncepcie územného rozvoja regiónu

Vo vzťahu k územnému plánu obce je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN – PSK. Bol schválený Zastupiteľstvom PSK uznesením č.268 dňa 26.8.2019 a vydaná jeho záväzná časť VZN PSK č.77/2019 a schválená uznesením Zastupiteľstva PSK č.269/2019.

Uvedené záväzné časti, vrátane verejnoprospešných stavieb budú rešpektované a zapracované do ÚPN–O Belejovce. Jedná sa o nasl. záväzné regulatívy a VPS územného rozvoja PSK:

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie

1.1 V oblasti medzinárodných, celoštátnych a nadregionálnych vzťahov

1.1.7. Podporovať vytváranie nadnárodnej siete spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Prešovskom kraji a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch a ďalších oblastiach cezhraničnej polupráce, v súlade s dohodami a zmluvami regionálneho charakteru vo väzbe na medzivládne dohody.

1.2. V oblasti regionálnych vzťahov

1.2.1. Rozvoj Prešovského samosprávneho kraja vytvárať polycentricky vo väzbe na rozvojové osi, centrá a ťažiska osídlenia v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.

1.2.2. Podporovať rozvoj centier osídlenia podľa Koncepcie územného rozvoja Slovenska v znení jeho zmien z roku 2011:

1.2.2.4. 2. skupiny, 2. podskupiny – Kežmarok, Vranov nad Topľou.

1.2.5. Podporovať rozvojové osi podľa KURS:

1.2.7. Sídelnú štruktúru kraja formovať ako kompaktný, vzájomne previazaný hierarchický systém osídlenia rešpektujúci prírodné, krajinné a historické danosti územia a rozvojové plochy umiestňovať predovšetkým v nadväznosti na zastavané územia.

1.2.8. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území predovšetkým v územiach intenzívnej urbanizácie založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka.

1.2.9. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi podporou verejného dopravného a technického vybavenia.

1.2.10. V záujme vytvorenia charakteristického architektonického výrazu, predovšetkým rekreačných území, pri realizácii stavieb zohľadňovať regionálnu znakovosť s využitím dostupných prírodných materiálov.

1.2.13. Rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou.

1.2.5.3. Tretieho stupňa:

1.2.5.3.3. Zamagurskú rozvojovú os: Stará Ľubovňa – Spišská Stará Ves.

1.3. V oblasti štruktúry osídlenia

1.3.1. Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie bez obmedzenia schopnosti budúcich generácií uspokojovať vlastné potreby.

1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.

2. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja hospodárstva

2.2. V oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva

2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy.

Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy, jej využitie, aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.

2.2.3. Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii plní.

2.2.4. Rešpektovať prioritnú ekologickú funkciu lesov s nulovým drevoprodukčným významom v existujúcich a navrhovaných chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v existujúcich zónach A (PIENAP, NP Slovenský Raj) a rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom v ostatných chránených územiach a zónach.

2.2.5. Vo všetkých vyhlásených osobitne chránených územiach s tretím a štvrtým stupňom ochrany prírody a krajiny a v územiach vymedzených biocentier, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo časti lesov pod vplyvom imisií zaradených do pásiem ohrozenia, rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú a vodozadržnú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom.

2.2.6. Podporovať územný rozvoj siete chovných a lovných rybníkov na hospodárske využitie a súčasne aj pre rôzne formy rekreačného rybolovu.

3. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

3.2. V oblasti zdravotníctva

3.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania.

3.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú dostupnosť nemocničných zariadení a zdravotníckych služieb pre obyvateľov jednotlivých oblastí kraja.

3.2.3. Vytvárať územno–technické predpoklady pre rozvoj domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domovov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja a dopĺňať ich kapacity podľa aktuálnych potrieb.

3.3. V oblasti sociálnych vecí

3.3.1. Modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.

3.3.3. Vytvárať územno–technické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí.

3.3.4. Zohľadniť nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané podmienky pre zariadenia poskytujúce bytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

3.4 V oblasti duševnej a telesnej kultúry

3.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.

3.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia najmä pre občiansku vybavenosť.

3.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno–rekreačného charakteru.

- 3.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v mestskom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva.
4. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva
- 4.1. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie. Podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany. V navrhovaných a existujúcich chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v zónach A rešpektovať bezzásahový režim ochrany.
- 4.2. Nadviazať domáce turistické aktivity na medzinárodný turizmus využitím:
- 4.2.1. Špecifickej prihraničnej polohy regiónov PSK s Poľskom a Ukrajinou.
- 4.2.2. Výhodného dopravného napojenia medzinárodného významu.
- 4.2.3. Rekreačných krajinných celkov (RKC) – Tatranský región (RKC Vysoké Tatry, RKC Belianske Tatry, RKC Spišská Magura, RKC Ľubické predhorie, RKC Kozie chrbty, RKC Ľubovnianska vrchovina), Spišský región (RKC Stredný Spiš a RKC Levočské vrchy), Šarišský región (RKC Čergov, RKC Bachureň – Branisko, RKC Slanské vrchy, RKC Busov, RKC Dukla), Hornozemplínsky región (RKC Domaša, RKC Nízke Beskydy, RKC Východné Karpaty, RKC Vihorlat).
- 4.5. Podporovať význam vodnej turistiky na Dunajci a Poprade ako medzinárodnej turistickej vodnej cesty Poľsko – Slovensko s rešpektovaním prírodných hodnôt Národného parku Pienin.
- 4.6. Vytvárať územné a priestorové podmienky pre rozvoj služieb, produktov a centier cestovného ruchu s celoročným využitím.
- 4.8. Posudzovať individuálne územia vhodné pre rozvoj cestovného ruchu z hľadiska únosnosti rekreačného zaťaženia a na základe konkrétnych požiadaviek ochrany prírody a krajiny a krajinného obrazu.
- 4.10. Podporovať spojnice významných historických centier na území PSK a jeho bezprostredného okolia s kultúrno–historickými pamiatkami mimo centier, dopravnými trasami medzinárodnej a regionálnej úrovne (gotická cesta, jantárová cesta, solná cesta, vínná cesta a iné), vrátane cyklistických trás predovšetkým medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11
- 4.12 Zariadenia cestovného ruchu a poskytovanie služieb prioritne umiestňovať v zastavaných územiach existujúcich stredísk cestovného ruchu. Do voľnej krajiny umiestňovať len vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie rekreač. činností závislých od prírodných daností.
- 4.14. Zvyšovať kvalitu existujúcich stredísk cestovného ruchu na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízkych Tatier, Národného parku Poloniny, Národného parku Slovenský raj, Pieninského národného parku, ich ochranných pásiem a na území chránených krajinných oblastí Vihorlat a Východné Karpaty bez ich výrazného plošného rozširovania s dôrazom na limity únosnosti územia Zariadenia, služby alebo vybavenosť cestovného ruchu umiestňovať mimo navrhovaných a existujúcich chránených území s 5. stupňom ochrany a navrhovaných a existujúcich zón A národných parkov.
- 4.20. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít, rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych /prevádzkových dvorov na rozvoj agroturistických areálov.
- 4.21. Prepájať agroturistické zariadenia s inými turistickými zariadeniami, najmä rekreačnými trasami (pešími, cyklistickými, jazdeckými, ...).
- 4.23. Podporovať rozvoj šetrných foriem netradičných športovo–rekreačných aktivít vo vzťahu k životnému prostrediu (bezhučných, bez zvýšených nárokov na technickú a dopravnú vybavenosť, na zásahy do prírodného prostredia, na zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy, ...).
- 4.29. Chránené územie národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na prírodný turizmus, letnú poznávaciu turistiku a v nadväznosti na terénne danosti územia v prípustnej miere pre zimné športy a letné vodné športy, len ak sú tieto aktivity v súlade s dokumentami starostlivosti o tieto územia.
- 4.30. V obciach nachádzajúcich sa v chránených územiach prírody národnej a európskej siete, umiestňovať nové a rozširovať jestvujúce rekreačno–športové areály a stavby len v hraniciach zastavaného územia obce v zmysle schváleného ÚPN O. Do doby schválenia ÚPN O sa môžu

umiestňovať stavby len v hraniciach zastavaných území, ktoré boli k 1.1.1990 premietnuté do odtlačkov katastrálnych máp.

4.33. Rešpektovať v oblasti kúpeľníctva:

4.33.2. Prírodné liečivé zdroje v Bardejove, Červenom Kláštore, Novoľubovnianskych kúpeľoch a vo Vyšných Ružbachoch a ich ochranné pásma I. a II. stupňa.

5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

5.2. Podporovať účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží

5.5. Postupne odstraňovať environmentálne zaťaženia oblastí, najmä:

5.5.2. Podtatranskej oblasti

5.8. Rešpektovať zásady ochrany vodných zdrojov a ochrany území s vodnou a veternou eróziou,

5.9. Podporovať kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov

6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny, v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.1. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

6.1.1. Rešpektovať a zohľadňovať územie Svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, Biosférickú rezerváciu Tatry, Medzinárodnú biosférickú rezerváciu Východné Karpaty, Park tmavej oblohy Poloniny, územia Natura 2000, veľkoplošné chránené územia prírody – TANAP, PIENAP, NAPANT, NP Slovenský Raj, NP Poloniny a Chránené krajinné oblasti Vihorlat a Východné Karpaty, ako aj maloplošné chránené územia prírody ležiace na území PSK.

6.1.3. Modernizovať úseky cyklociest vedúce k hraničným priechodom, nachádzajúce sa v 4. a 5. stupni územnej ochrany alebo v územiach Natura 2000, z lokálnych prírodných materiálov a zároveň dodržiavať podmienky protieróznej ochrany.

6.1.5. Rešpektovať a zohľadňovať pri ďalšom využití a usporiadaní územia, všetky v území PSK vymedzené skladobné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu.

6.1.6. Podporovať ekologicky optimálne využívanie územia, biotickej integrity krajiny a biodiverzity.

6.1.7. Zosúlaďovať trasovanie a charakter navrhovaných turistických a rekreačných trás s požiadavkami ochrany prírody v chránených územiach a v územiach, ktoré sú súčasťou prvkov ÚSES, predovšetkým po existujúcich trasách. Nové trasy vytvárať len v odôvodnených prípadoch, ktoré súčasne zlepšia ekologickú stabilitu územia.

6.1.11. Podporovať na územiach národných parkov prestavbu verejnej dopravy na báze elektromobility a iných zdrojov nezaťažujúcich životné prostredie.

6.2. V oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

6.2.3. Podporovať výsadbu pôvodných druhov drevín a krovín na plochách náchylných na eróziu.

Podporovať revitalizáciu upravených tokov na území PSK, kompletizovať alebo doplniť sprievodnú vegetáciu výsadbou domácich pôvodných druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšiť podiel trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií,

6.2.4. Podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v deficitných oblastiach a zachovanie starých ramien a meandrov.

6.2.7. Podporovať ekologický systém budovania sprievodnej zelene okolo cyklotrás.

6.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.3.1. Chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu ako limitujúci faktor rozvoja urbanizácie.

6.3.2. Rešpektovať a zachovať vodné plochy, sieť vodných tokov, pobrežnú vegetáciu a vodohospodársky významné plochy zabezpečujúce retenciu vôd v krajine.

6.3.3. Podporovať proces revitalizácie krajiny a ochrany prírodných zdrojov v záujme zachovania a udržiavania charakteris. črt krajiny a základných hodnôt krajinného obrazu.

6.3.6. Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie horninového prostredia, prírodných zdrojov, nerastných surovín, vrátane energetických surovín a obnoviteľných zdrojov energie, eliminovať

nadmerné čerpanie neobnoviteľných zdrojov.

6.3.7. Regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje, ktoré sú poškodené alebo zničené najmä následkom klimatických zmien, živelných pohrôm a prírodných katastrof.

7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu

7.1. Dodržiavať ustanovenia Európskeho dohovoru o krajine pri formovaní krajinného obrazu riešeného územia, ktorý vytvára priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt – prírodné, kultúrno–historické bohatstvo, jedinečné panoramatické scenérie, obytný, výrobný, športovo–rekreačný, kultúrno–spoločenský a krajinársky potenciál územia.

7.2. Podporovať a ochraňovať vo voľnej krajine nosné prvky jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi

7.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach

7.4. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania ostatných funkčných zložiek v území.

7.5. Rešpektovať pri rozvoji jednotlivých funkčných zložiek v území základné charakteristiky primárnej krajinnej štruktúry, nielen ako potenciál územia, ale aj ako limitujúci faktor.

7.6. Rešpektovať a podporovať krajinotvornú úlohu lesných a poľnohospodársky využívaných plôch v kultúrnej krajine

7.7. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území

7.11. Rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov a záplavové/inundačné územia ako nezastavateľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno–bylinné porasty.

7.12. Zachovať a rekonštruovať existujúce prvky malej architektúry v krajine a dopĺňať nové výtvarné prvky v súlade s charakterom krajiny.

7.13. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakter. krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr

8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska zachovania kultúrno – historického dedičstva

8.2. Zohľadňovať a chrániť v územnom rozvoji kraja:

8.2.5. Navrhované a existujúce národné kultúrne pamiatky a ich súbory, areály a ich ochranné pásma, s dôrazom na lokality pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a na medzinárodne významné národné kultúrne pamiatky.

8.2.8. Pamätihodnosti, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.

8.3. Rešpektovať vyhlásené ochranné pásma pamiatkového fondu, kde sú určené podmienky i požiadavky, ktoré vyjadrujú ochranu nielen vybraného stavebného fondu na území kraja, ale aj pamiatkové územia.

8.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etno–kultúrne a hospodársko–sociálne celky.

8.5. Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany prírody a prírodných zdrojov.

8.7. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho jedinečných kultúrno–historických daností v nadväznosti na všetky zámery územného rozvoja.

9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska verejného dopravného vybavenia

9.3. Cestná doprava

9.3.5. Chrániť územné koridory a realizovať cesty II. triedy:

9.3.5.9. Cesta II/543:

9.3.5.9.1. Modernizácia v úseku Hniezdne – Kamienka – Červený Kláštor s obchvatom obce Kamienka.

9.3.7. Chrániť územný koridor, vytvárať územno–technické podmienky a realizovať:

9.3.7.10. Chodníky pre chodcov okolo ciest I., II. a III. triedy a cyklistic. pruhov okolo ciest II. a III. t.

9.3.7.11. Verejné dopravné zariadenia a priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy

9.6. Vodná doprava

9.6.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre využívanie vodných tokov pre turistické a rekreačné účely, vrátane príslušnej infraštruktúry.

9.6.2. Pri návrhoch turistického a rekreačného využívania vodných tokov vyhnúť sa úsekom tokov, ktoré sú súčasťou maloplošných chránených území a území európskeho významu.

9.7. Cyklistická doprava

9.7.2. Vytvárať územné a územnotechnické podmienky pre realizáciu:

9.7.2.3. Cyklotrás predovšetkým na nepoužívaných poľných cestách historických spojníc medzi obcami so zohľadnením klimatických podmienok.

9.7.2.5. Cyklociest k hraničným priechodom (priechody medzinárodné na šengenskej hranici).

9.7.3. Odčleniť komunikácie (cyklocesta, cyklocestička a cyklochodník) od automobilovej cestnej dopravy mimo hlavného dopravného priestoru. V centrách obcí a miest – najmä na komunikáciách III. a nižšej triedy odporúčame upokojuvať motorovú dopravu náležitými dopravnými – inžinierskymi prvkami, zriaďovať zóny 3D s efektívnymi nástrojmi na reguláciu rýchlosti – čím sa vo výraznej miere zlepšia podmienky pre nemotorovú – pešiu a cyklistickú dopravu, ktorej pozícia v hlavnom doprav. priestore je v mnohých prípadoch (chýbajúci chodník či segregovaná cyklotrasa) opodstatnená.

9.7.5. Podporovať budovanie peších a cyklistických trás v poľnohosp. a vidieckej krajine.

9.7.6. Podporovať realizáciu spojitého, hierarchicky usporiadaného a bezpečného systému medzinárodných, národných, regionálnych a miestnych cyklotrás.

9.7.7. Podporovať vedenie cyklotrás mimo frekventovaných ciest s bezpečnými križovaniami s dopravnými koridormi, s vodnými tokmi, s územiami ochrany prírody a krajiny, k čomu využívať lesné a poľné cesty.

9.7.8. Podporovať budovanie oddychových bodov na rekreačných trasách, oživených krajinným mobiliárom a malou architektúrou, vrátane sociálnych zariadení.

9.9. Infraštruktúra cestných komunikácií, železníc, cyklistickej a pešej dopravy pretínajúcej štátnu hranicu

9.9.1. Chrániť priestory na rozvoj existujúcich a výstavbu nových cestných komunikácií pretínajúcich štátnu hranicu bez kontroly, vnútri schengenského priestoru na úseku hranice s Poľskom a to:

9.9.1.1. Cestné komunikácie pretínajúce štátnu hranicu s obmedzenou prevádzkou:

c) Lysá nad Dunajcom – Niedzica, cestný, na ceste II/543.

9.9.1.3. Pešie a cyklistické komunikácie pretínajúce štátnu hranicu, turistické komunikácie a komunikácie pre prihraničný styk:

b) Červený Kláštor – Sromowce Niżne, lávka na rieke Dunajec, peší, cyklisti,

c) Lesnica – Sczawnica, peší, cyklisti.

10 Zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného technického vybavenia

10.1. V oblasti umiestňovania územných koridorov a zariadení technickej infraštruktúry

10.1.1. Umiestňovať nové územné koridory a zariadenia technického vybavenia citlivo do krajiny, ako aj citlivo pristupovať k rekonštrukcii už existujúcich prvkov technického vybavenia tak, aby sa pri tom v maximálnej miere rešpektovali prírodné prvky ako základné kompozičné prvky v krajinnom obraze.

10.2. V oblasti zásobovania vodou

10.2.1. Chrániť a využívať existujúce zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov, vrátane ich pásiem hygien. ochrany.

10.3. Chrániť územné koridory pre líniové stavby:

10.3.4. Zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívanej na pitné účely na celom území.

10.3.6. Rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí.

10.4. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

10.4.1. Rezervovať koridory a plochy pre kanalizáciu a pre zariadenia čistenia odpad. vôd:

10.4.1.1. Pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd (ČOV) prednostne realizovať skupinové kanalizačné siete v aglomeráciách a sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd.

10.4.5. Odstraňovanie disproporcií medzi zásobovaním pitnou vodou sídelnou sieťou verejných vodovodov a odvádzaním odpad. vôd sieťou verejných kanalizácií a ich čistením v ČOV je nutné zabezpečiť:

10.4.5.2. Budovaním komplexných kanalizačných systémov, t.j. kanalizačných sietí spolu s potrebnými čistiarenskými kapacitami.

10.4.5.3. Budovaním nových kanalizačných systémov pre výhľadové kapacity.

10.4.5.4. Aplikáciu nových trendov výstavby kanalizačných sietí so zameraním na znižovanie množstva balastných vôd prostredníctvom vodotesnosti kanalizácií.

10.4.6. Pri odvádzaní zrážkových vôd riešiť samostatnú stokovú sieť a nezaťažovať jestvujúce čistiarne odpadových vôd. Pri znižovaní miery znečistenia povrchových a podzemných vôd okrem bodových zdrojov znečistenia, riešiť ochranu aj od plošných zdrojov znečistenia.

10.5. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

10.5.1. Revitalizovať na vodných tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, protipovodňové opatrenia so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.

10.5.3. S cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií, čistiarní odpadových vôd, rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí.

10.5.4. Zlepšovať vodohospodárske pomery (odtokových úprav) na malých vodných tokoch v povodí prírody blízky spôsobom lesného hospodárenia bez uplatňovania veľkoplošných spôsobov výrubu lesov a zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií.

10.5.5. Pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov, s cieľom zachytávať povodňové prietoky.

10.5.6. Budovať prehrádzky na úsekoch bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu.

10.5.7. Vykonávať protierózne opatrenia na priľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde, s preferovaním prírody blízky spôsobov obhospodarovania.

10.5.11. Vytvárať územnotechnické podmienky v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží.

10.5.15. Podporovať obnovenie zaniknutých vodných plôch s vhodným spôsobom zachytenia a využitia dažďovej vody z povrchového odtoku.

10.5.16. Pri zachytávaní vôd zo spevnených plôch existujúcej a novej zástavby priamo na mieste, prípadne navrhnuť iný vhodný spôsob infiltrácie zachytenej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.

10.5.18. Z hľadiska ochrany prírodných pomerov obmedziť zastavanie alúvií tokov ako miest prirodzenej retencie vôd a zabezpečiť ich maximálnu ochranu.

10.6. V oblasti zásobovania elektrickou energiou

10.6.1. Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje, elektrárne, vodné elektrárne, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN a pod.).

10.7. V oblasti prepravy a zásobovania zemným plynom

10.7.4. Rešpektovať trasy VTL plynovodov, ich ochranné a bezpečnostné pásma.

10.7.5. Rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma objektov plynárenských zariadení, technolog. objektov (regulačné stanice plynu, armatúrne uzly) a ostatných plynárenských zariadení.

10.7.6. Rešpektovať predpoklad, že v budúcnosti môže dôjsť k čiastkovým rekonštrukciám exist. plynárenských zariadení (VTL plynovodov). Nové trasy budú rešpektovať existujúce koridory VTL vedení a budú prebiehať v ich ochrannom a bezpečnostnom pásme.

10.8. V oblasti využívania obnoviteľných zdrojov

10.8.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre výstavbu zdrojov energie využívajúc obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z environmentálnej únosnosti územia.

10.8.2. Neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:

10.8.2.1. V územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO, vo vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach, v okolí jaskýň a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí.

10.8.2.2. V biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni.

10.8.2.3. V okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA).

10.8.2.4. V okolí turistických centier regionálneho a nadregionálneho významu vo vzdialenosti min. 1 000 m.

10.8.2.5. V krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách.

10.8.2.6. V ochranných pásmach diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. a II. triedy.

10.8.2.7. V ucelených lesných komplexoch.

10.8.2.10. V ochranných pásmach 1. stupňa a 2. stupňa vodárenských zdrojov, v kúpeľných miestach a v kúpeľných územiach, v klimatických kúpeľoch, v aquaparkoch, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd a prírodných liečivých zdrojov 1. stupňa a 2. stupňa.

10.9. V oblasti telekomunikácií

10.9.1. Vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.

10.9.2. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.

10.9.3. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.

10.9.4. Vytvárať územné predpoklady pre potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.

10.9.5. Zariadenia na prenos signálu prioritne umiestňovať na výškové budovy a továrenské komíny, aby sa predišlo budovaniu nových stožiarov v krajine. Existujúce stavby na prenos signálu spoločne využívať operátormi a nevyužívané stožiarové stavby z krajiny odstraňovať.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti verejnej dopravnej infraštruktúry

1.4. Cyklistická doprava

1.4.2. Stavby cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy,

2. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd,

2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

2.4.1 Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.

2.4.2. Stavby rybníkov, poldrov, zdrží, prehrádzok, malých viacúčelových vodných nádrží a vodárenských nádrží pre stabilizáciu prietoku vodných tokov,

2.6. V oblasti telekomunikácií

2.6.1. Stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma.

Za verejno-prospešné stavby sa považujú stavby určené na verejno-prospešné služby, pre verejno-technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzí schvaľujúci orgán v záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie. Patria sem všetky areály, zariadenia a línie verejnej technickej infraštruktúry.

Uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno, podľa zákona č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

4. Identifikácia hlavných problémov a stretov v území obce

Požiadavky na spracovanie územného plánu obce sú identifikované na základe **stretov záujmov v území a potrieb obce** so stručnou charakteristikou:

- trend mierneho klesania počtu obyvateľov,
- negatívny vývoj prirodzeného pohybu obyvateľstva,
- nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva,
- veľmi rýchle starnutie obyvateľstva,
- nedobudovaná základná technická infraštruktúra, resp. jej kapacita (kanalizácia, ČOV, obecný vodovod s VDJ) a absencia PAD,
- nevýhodná poloha obce vzhľadom na nadradenú dopravnú infraštruktúru (diaľnica, trať),
- slabá makropolohová atraktivita územia,
- nevýhodná poloha obce - pomerne ďaleko od centier zamestnanosti (urbánnych centier),
- nezrealizovaný projekt pozemkových úprav.

Na základe analýzy problémov o území sú v Problémovom výkrese zahrnuté pozitívne a potencionálne možnosti rozvoja územia a identifikácia problémov so stručnou charakteristikou:

Pozitívne javy a potencionálne možnosti rozvoja územia:

- relatívne nízka miera nezamestnanosti,
- výborná dostupnosť turistických služieb priamo v obci,
- výborné predpoklady rozvoja cestovného ruchu – CHKO Východné Karpaty a CHVÚ

Laborecká vrchovina,

- prítomnosť kúpeľov.

A - prírodný potenciál – atraktívne a zachované prírodné prostredie a poloha obce.

B - kultúrohistorický potenciál:

- pravoslávna cerkev Narodenia Presvätej Bohorodičky s cintorínom,
- ďalšie pamiatkovo hodnotné objekty: kultúrny dom, niektoré zachovalé RD, chalupy, sypance a kríže v krajine.

C - rekreačný potenciál – súčasť Šarišského regiónu CR nadregionálneho významu a Rekreačného krajinného celku Dukla. V rámci neho plní úlohu chalupárskej obce. Leží vo významnom turistickom regióne v rámci Slovenska – Východné Karpaty a je súčasťou siete turistických a cykloturistických trás.

D - dopravná infraštruktúra: cesta III/3552 a súčasť siete turistických a cykloturistických trás.

E - ostatné - disponibilné plochy pre polyfunkciu, rekreáciu, turizmus a CR,

- aktivita a výborná pripravenosť obce na získanie financií na realizáciu investičných akcií z externých dotačných zdrojov.

5. Požiadavky na riešenie vyplývajúce z demografických, sociálnych, ekonomických a environmentálnych potrieb obce

5.1 Tendencie a predpoklady vývoja obyvateľstva

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych Sčítaní ľudí, domov bytov (SODB) 2021 a Databázy ŠÚ SR.

Stav a vývoj obyvateľstva obce Belejovce

Podľa Štatistického úradu SR k 31.12.2024 žilo v obci Belejovce 28 obyvateľov. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 308,3796 ha, priemerná hustota osídlenia 9,08 obyvateľov /1 km².

Podľa SODB 2021 k 1.1.2021 žilo v obci Belejovce 24 obyvateľov, čo predstavuje 0,08 % z celkového počtu obyvateľov okresu Svidník. Ženy s počtom 12 tvorili 50 % obyvateľov obce.

Počet obyvateľov podľa ekonomických vekových skupín v obci Belejovce:

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
k 1.1.2021	24	4	16	4	100,00
%	100,00	16,67	66,67	16,67	
k 31.12.2024	28	6	18	4	150,00
%	100,00	21,43	64,29	14,29	

Zdroj: ŠÚ SR, SODB 2021, vlastné výpočty

V roku 2024 dosiahol index vitality hodnotu 150 bodov, čo zaradilo obyvateľstvo medzi stabilizovaný typ populácie.

Podľa národnostnej štruktúry v obci prevláda slovenská národnosť, ku ktorej sa hlásilo 23 obyvateľov, čo činí 95,83 % obyvateľov obce, k rusínskej národnosti sa hlásil jeden obyvateľ obce.

Podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania má základné vzdelanie ukončených 16,672 % obyvateľov, stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity) má 20,83 % obyvateľov, úplné stredné vzdelanie (s maturitou) má 8,33 %, vyššie odborné vzdelanie má 8,33 % obyvateľov a vysokoškolské 37,5 % obyvateľstva.

Z náboženského vyznania prevládala gréckokatolícka cirkev, ku ktorej sa hlásilo 37,5 %, nasledovali rímskokatolícka cirkev a pravoslávna cirkev s 25 %. Bez náboženského vyznania si udáva 12,5 % obyvateľstva.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2011 – 2024 (stav k 31.12.):

Rok sčítania	2011	2021	2024
Počet obyvateľov	21	23	28
Prírastok obyvateľov	+ 2	+ 5	
Index rastu	109,52	121,74	
Ø ročný prírastok/úbytok	+ 0,952 %	+ 7,246 %	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) v rokoch 2021 až 2024, kedy bol zaznamenaný prírastok +5 obyvateľov, sa obec Belejovce zaradila do kategórie rýchlo rastúceho sídla.

Požiadavky

Pri prognóze obyvateľov do roku 2040 v obci Belejovce sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 ‰ za rok.

Prognóza rastu počtu obyvateľov do r. 2040

rok	2024	2025	2030	2035	2040
Belejovce	28	28	29	31	32

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

5.2 Požiadavky na zabezpečenie rozvoja bývania a sociálneho bývania

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas Sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Posledné verejne dostupné údaje sú zo Sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2021.

V roku 2021 bolo v obci spolu 23 domov, z toho:

- 20 rodinných domov,
- 1 ostatná budova na bývanie,
- 2 ostatné.

Domy podľa obdobia výstavby:

Obec	Pred rokom 1919	1919 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1980	1981 - 2000	2001 - 2010	2011- 2015	2016 a viac	spolu
Belejovce	0	1	17	2	0	1	0	0	23
%	0	4,35	73,91	8,7	0	4,35	0	0	100,00

Zdroj: ŠÚ SR, SODB 2021

Počet bytov dosiahol v roku 2021 hodnotu 23 a to:

- 20 bytov v rodinných domoch (86,96 %),
- 1 ostatná budova na bývanie (4,35 %),
- 2 ostatné (8,7 %).

Prevládali byty s 2-mi obytnými miestnosťami (73,91 %), nasledovali byty s jednou a 3-mi obytnými miestnosťami, ktoré tvorili 8,7 %.

Prognóza vývoja bytového fondu

Rozvoj bývania navrhnuť tak, aby v roku 2040 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 32 bol dosiahnutý ukazovateľ 3,1 obyvateľov na 1 byt, čo je prognóza obľožnosti bytov podľa ÚPN Prešovského samosprávneho kraja (2019) za okres Svidník v roku 2040.

Požiadavky

- vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné zamerať sa na obnovu a modernizáciu existujúceho bytového fondu a zvýšenie jeho kvality,
- pre predpokladaný nárast obyvateľov do roku 2040 (od roku 2021) vymedziť plochy pre cca 5 bytových jednotiek (RD) a polyfunkčnej zástavby,
- preveriť možnosti rozvoja bývania podľa požiadaviek obyvateľov obce a vlastníkov pozemkov uvedených vo vyhodnotení pripomienok z verejného prerokovania Zadania,
- riešiť vzťah bývania k ostatným funkčným zložkám územia a jeho funkčno-priestorovú štruktúru.

Ekonomická aktivita

Počet obyvateľov podľa súčasnej ekonomickej aktivity (vybrané ekon. aktivity):

- pracujúci (okrem dôchodcov): 10 osôb (41,67 %),
- dôchodcovia: 4 osoby (16,67 %),
- nezamestnaní: 2 osoby (8,33 %),
- pracujúci dôchodcovia: 3 osoby (12,5 %),
- žiak základnej školy: 3 osoby (12,5 %),
- dieťa do začiatku povinnej školskej dochádzky: 1 osoba (4,17 %).

Počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti – odvetvia s najvyšším počtom osôb:

- stavebníctvo: 5 osôb (35,71 %),
- poľnohospodárstvo a lesníctvo: 1 osoba (7,14 %),
- veľkoobchod a maloobchod: 1 osoba (7,14 %),
- zdravotníctvo a soc. pomoc: 1 osoba (7,14 %),
- informácie a komunikácia: 1 osoba (7,14 %),
- vzdelávanie: 1 osoba (7,14 %).

V obci nie je jediná pracovná príležitosť.

Požiadavky

Obec navrhuje vytvorenie dvoch pracovných miest a to v oblasti správy obce a služieb pre CR.

5.3 Požiadavky na zabezpečenie rozvoja sociálnej vybavenosti a sociálnych služieb

- navrhnuť plochy pre dobudovanie kapacít občianskeho vybavenia, verejných a komerčných služieb podľa potrieb územia a CR,
- uvažovať s plochami pre rekonštrukciu areálu a objektov existujúcej občianskej vybavenosti,
- vymedziť plochy na verejné priestranstvá a začleniť ich do celkovej urbánnej štruktúry obce,
- vymedziť plochy pre zariadenie sociálnej starostlivosti.

5.4 Požiadavky na zabezpečenie rozvoja školstva

- nepožadujú sa.

5.5 Požiadavky na zabezpečenie rozvoja zdravotníckych služieb

- nepožadujú sa.

5.6 Požiadavky na zabezpečenie rozvoja športu, rekreácie a cestovného ruchu

- pri rozvoji turizmu a CR vychádzať z Národného programu rozvoja CR v SR, Novej stratégie rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 a Marketingovej stratégie SACR na roky 2014 – 2020 ako súčasť Šarišského regiónu CR nadregionálneho významu a Rekreačného krajinného celku Dukla,
- posilniť rekreačný potenciál obce a potenciál pre cestovný ruch a poznávací turizmus,
- vytvoriť územné podmienky pre rekreačnú a turistickú vybavenosť a rozšíriť kapacity a štruktúru služieb (cyklopoint s „nabíjacou stanicou“, ekopark ako pobyt na vidieku),
- zachovať historickú ľudovú architektúru v obci,
- časť domového fondu ponechať na využitie aj pre rekreačné účely – individuálne chalupy, ale aj ubytovanie na súkromí a pod. (za tým účelom uchovať pôvodné ucelené skupín domov, stodôl a sýpok) pre rozšírenie turistického vybavenia a infraštruktúry.
- zachovať a navrhnuť športové a rekreačné plochy (detské ihrisko a na verejných obecných plochách, oddychové plochy),
- navrhnuť možnosti rozvoja vidieckeho turizmu – agroturistika.

5.7 Požiadavky z hľadiska tendencie a rozvoja ekonomickej a hospodárskej oblasti

- limitovať hospodárske činnosti, ktoré by rušivo vplývali na krajinný, architektonický a urbanistický charakter obce,
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území,
- v oblasti poľnohospodárskej výroby uvažovať výlučne len s rozvojom špecifických foriem poľnohospodárstva a riešiť rozvoj výrobných aktivít a služieb nezávadného charakteru, viazaný na ochranu prírody a krajiny,
- v oblasti lesohospodárskej výroby zachovať stav,
- uvažovať s diverzifikáciou výroby v prospech vidieckeho turizmu a agroturistiky,
- navrhnuť rozvoj eko-hospodárskych aktivít na území obce,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj turistickej vybavenosti a CR a rozšíriť služby,
- minimalizovať umiestňovanie zariadení za účelom reklamy na území obce a krajiny,
- rozvíjať vidiecky turizmus - agrofarma a ekopark.

5.8 Požiadavky na zabezpečenie ochrany prírody a krajiny

- zabezpečiť trvalú ekologickú stabilitu krajiny prostredníctvom zachovania funkčných väzieb medzi prírodnými a kultúrnymi prvkami,
- zachovať a obnoviť biocentrá, biokoridory a interakčné prvky ako nosnú ekologickú kostru územia,
- zlepšiť ekologickú konektivitu medzi lesnými, lúčnymi a mokradovými biotopmi,
- eliminovať nestabilné a ohrozené prvky krajiny prostredníctvom revitalizácie a šetrného hospodárenia,
- podporiť udržateľné využívanie krajiny – súlad poľnohospodárskeho, lesného a sídelného využitia s ekologickými funkciami územia.
- rešpektovali hierarchiu prvkov ÚSES prebrať prvkov Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Svidník: RBc2 Rohuľa; RBc3 Kalinec; GL14 (SK14) Rohuľa a Interakčný prvok IP 3 Jedľová,
- zabezpečiť prepojenosť navrhovaných prvkov MÚSES s krajinnými prvkami susedných katastrálnych území: Miestne biocentrá a biokoridor: MBc 1 Obšar, MBc 2 Stavenčík a MBk 1 Jedľovský potok,
- ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:
 - Vylúčiť výrub brehových porastov.

- Doplniť brehové porasty v dotyku so zástavbou obce, tak aby minimálna šírka brehových porastov neklesla pod 10 m.
- Znížiť znečistenie toku odpadovými vodami vybudovaním obecnej kanalizácie s napojením na systém MČOV.
- Vylúčiť reguláciu toku.
- Zvážiť vybudovanie retenčnej nádrže na zachytávanie príválových vôd v úseku nad zástavbou obce
- zabezpečiť racionálne využívanie prírodných zdrojov:
 - Zachovanie súčasné využitie ornej pôdy ako TTP a to najmä na svahoch ohrozených vodnou eróziou.
 - Využívať poľnohospodársku pôdu v súlade s jej produkčným potenciálom na úrovni typologicko-produkčných kategórií, pričom treba rešpektovať limity z prírodných ohrození a limity z legislatívnych obmedzení. Využívať poľnohospodársku pôdu v rámci multifunkčného poľnohospodárstva,
 - Stabilizovať zosuvné územia, zabezpečiť ich monitoring. Na lokalitách náchylných na svahové deformácie realizovať primerané formy využitia územia nepodporujúce zosilňovanie prejavu týchto prirodzených rizík.
 - Z hľadiska ochrany kvality vôd zabrániť nelegálnemu vypúšťaniu odpadových vôd z domácností.
 - Zachovať prirodzený režim všetkých vodných tokov v území,
 - Obnoviť / doplniť sprievodnú drevinovú vegetáciu pozdĺž tokov (jelša lepkavá, vrba krehká, jarabina vtáčia ...)
 - Obmedziť technické zásahy do brehov tokov mimo zastavaného územia obce
 - Zachovať krajinnno-esteticky významné prvky a štruktúry krajiny, dotvárajúce typický charakter lúčno-lesohospodárskej krajiny.
 - Odstraňovať invázne nepôvodné druhy rastlín.
 - Zachovať existujúce líniové a skupinovú porasty NDV.
 - Doplniť chýbajúce úseky pozdĺž ciest, potokov a hraníc parciel, uprednostniť výsadbu domácich druhov (breza previsnutá, javor poľný, lipa malolistá, vrba krehká ...),

5.9 Požiadavky na zabezpečenie ochrany a využiteľnosti zdrojov a ložísk nerastov

- zákaz činností, ktorým by sa ohrozila kvalita a množstvo zdrojov pitnej vody.

5.10 Zabezpečenie ekologickej stability a konektivity územia, vyplývajúce z priemetu regionálnych územných systémov ekologickej stability, miestnych územných systémov ekologickej stability a z krajinoplánovacích štúdií

- rešpektovať ÚSES a migračné koridory,
- pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie použiť dokumentáciu Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Svidník,
- zachovať a revitalizovať sídelnú, líniovú a sprievodnú zeleň,
- zamedziť vizuálnemu smogu a zachovať pohľadové línie krajiny,
- vyhnúť sa bariérovým činnostiam, ktoré by narušili ekologickú konektivitu,
- identifikovať a zabezpečiť lokality hnojísk s cieľom minimalizovať negatívny dopad na pôdu, vodu a okolitú prírodu,
- vymedziť a monitorovať územia postihnuté inváznymi druhmi rastlín a navrhnúť opatrenia na ich reguláciu a odstránenie,
- zaistiť ochranu biodiverzity a ekologickej stability prostredníctvom prevencie šírenia invázných druhov a správnej lokalizácie hnojiska.

5.11 Požiadavky na zabezpečenie adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Rešpektovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy – aktualizácia z r. 2017:

- vypracovať mapy miestnych rizík (miesta so zlým odtokom, zraniteľné infraštruktúrne

body),

- budovať malé vodozádržné a protierózne opatrenia (retenčné priehlbiny, vegetačné pásy),
- realizovať výsadbu stabilizačných drevín na svahoch a okrajoch pasienkov,
- podporovať zalesňovanie degradovaných plôch autochtónnymi druhmi,
- obnovovať brehové porasty vodných tokov,
- revitalizovať mokrade ako prírodné retenčné zóny,
- monitorovať výskyt erózných a zosuvných procesov,
- znižovanie tepelných ostrovov v intraviláne – výsadba stromov, priepustné povrchy, zelené strechy,
- energetická efektívnosť – využitie obnoviteľných zdrojov energie (solárne panely na existujúcich objektoch, nie nové plochy v krajine).
- navrhnúť revitalizáciu a novú výsadbu sídelnej zelene, vrátane funkčnej uličnej zelene, navrhnúť revitalizáciu a doplnenie líniovej zelene mimo zastavaného územia obce, vrátane sprievodnej vegetácie vodných tokov.

Ďalej:

- uplatňovať adaptačné opatrenia, na zníženie dôsledkov zmeny klímy, znížiť prehrievanie budov a spevnených plôch a hospodárenie so zrážkovými vodami,
- vytvoriť podmienky pre bezpečný pohyb chodcov a navrhnúť sieť chodníkov (min. jednostranných) so zeleným pásom v rámci koridorov ciest a navrhnúť napojenia na sieť cyklistických cestičiek a trás,
- v lokalitách vyhradených na bývanie nepripúšťať chov hospodárskych zvierat (najmä kone, ošípané, hovädzí dobytok) a určiť v reguláciách limity pre ich chov,
- neumiestňovať stavby na záplavové územia, územia ohrozené povodňami (v potenciálnej zóne zaplavenia), v blízkosti vodných tokov a na pobrežné pozemky,
- navrhnúť funkčné a priestorové regulatívy pre existujúce a navrhované obytné plochy,
- riešiť rozvojové zámery obce tak, aby neboli situované do priľahlého územia k vodným tokom,
- vyznačiť a rešpektovať plochy evidované ako svahové deformačné územia – aktívne a potenciálne zosuvy a vymedziť ich ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a vyznačiť ich v územnoplánovacej dokumentácii. V k.ú. obce je evidovaných viacero potenciálnych zosuvov, z ktorých niektoré zasahujú do zastavanej časti obce,
- vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom,
- vyznačiť a rešpektovať územie s nízkym až stredným radónovým rizikom, pričom stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť využitie územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a aktuálnej vyhlášky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

6. Hlavné požiadavky na územie obce z hľadiska priestorového usporiadania územia a funkčného využívania územia

6.1 Požiadavky z hľadiska širších územných vzťahov

- návrhom podporiť rozvoj prirodzených vzájomných väzieb medzi sídlami, ich funkčnú symbiózu pri zachovaní špecifik a identity obce,
- zohľadniť väzby na MAS Dukla,
- zohľadniť sídelnú väzbu na Výšnú Jedľovú, okresné mesto Svidník a mesto Bardejov,

- zohľadniť rekreačnú väzbu na Šarišský región CR nadregionálneho významu a Rekreačný krajinný celku Dukla,
- pri obnove, dostavbe, prestavbe a novej výstavbe v území uplatňovať hodnoty, ktoré predstavujú regionálne znaky,
- navrhnuť rozvoj sídla, podporujúci regionálne hodnoty, väzby medzi sídlami, pracovné príležitosti v turizme a CR, moderné technológie a zabezpečiť technickú vybavenosť a dostupnosť k sídelným centráram,
- pri umiestňovaní občianskeho vybavenia zohľadniť postavenie obce v štruktúre osídlenia, chalupníckej obce, ako aj základne CR s obslužným územím centier a ťažísk osídlenia,
- zabezpečovať trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržiavaniu významných alebo charakteristických čŕt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania, alebo ľudskej aktivity – Natura 2000.

6.2 Požiadavky z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

- riešiť funkčné, hmotovo-priestorové, organizačno-prevádzkové a kompozičné vzťahy riešeného územia vo väzbe na okolité,
- ohraničiť priestorovo-funkčné územné celky riešeného územia ako vymedzenú časť územia, ktorá bude mať spoločnú priestorovú a funkčnú charakteristiku, a na ktorú sa bude vzťahovať regulácia rozvoja územia,
- vymedziť priestorovo-funkčné celky a ich špecifické časti s reguláciou rozvoja,
- stanoviť limity územia a regulácie činností v krajinnom prostredí v minimálnom rozsahu funkčnej a priestorovej regulácie,
- navrhnuť kompozičné riešenie verejných priestorov zelene, uličných riešení a infraštruktúry s ohľadom na vidiecky charakter obce
- koncepciu priestorového usporiadania navrhovanej štruktúry zamerať na priestorovú proporčnosť, zohľadniť estetické usporiadanie a výrazovú diferenciaciu hmotných prvkov priestorovej štruktúry,
- pri návrhu priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce prihliadať na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia a na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu,
- využívať pre účely novej výstavby najmä disponibilné plochy v rámci zastavaného územia a plochy priamo nadväzujúce na zastavané územie obce,
- zástavbu s obytnou funkciou (rodinné domy) riešiť s nevyhnutnou vybavenosťou pre potreby bývania s ohľadom na kvalitu bývania,
- pri návrhu funkčných území určených na bývanie rešpektovať stanovené ochranné, bezpečnostné a hygienické pásma,
- pri výbere vhodnej typologickej formy bývania je nutné zohľadňovať urbanistický charakter prostredia, terénne a priestorové danosti,
- navrhnuť ťažiskové a iné verejné priestory a vymedziť plochy občianskej vybavenosti v dobrej dostupnosti a vo väzbe na dopravné, cyklistické a pešie prepojenie,
- rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím,
- urbanistickú štruktúru navrhnuť tak, aby umožňovala cirkuláciu vzduchu medzi zastavaným a prírodným prostredím,
- v novej rodinnej zástavbe v svahovitých terénoch rešpektovať v maximálnej miere konfiguráciu terénu bez návrhu výrazných terénnych úprav (napr. oporné múry vyššie ako 1,5 m),
- stanoviť zastavovacie podmienky na umiestnenie jednotlivých funkčných území s určením možného zastavania a únosnosti využívania územia - v minimálnom rozsahu funkčnej a priestorovej regulácie (výška zástavby, stanovenie maximálnej miery zastavania a podielu zelene, regulácia umiestnenia stavieb na pozemku, požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie....) v súlade s platnou legislatívou a predpismi

6.3 Požiadavky na riešenie rozvoja miestnych systémov dopravy a na zabezpečenie technickej vybavenosti

- Navrhnuť riešenie dopravnej obsluhy vrátane funkčných tried a kategórií ciest, križovatiek, odstavných plôch a prepojenia na nadradenú cestnú sieť podľa platných STN a TP. Zohľadniť pešiu, cyklistickú dopravu, bezpečný pohyb chodcov, rezervovať územie pre nové cesty; Určiť nároky na dynamickú a statickú dopravu podľa plánovaného využitia územia.
- Rešpektovať existujúcu cestnú sieť a vytvoriť podmienky na jej rekonštrukciu alebo úpravu, vyjadriť väzby urbanistického riešenia na dopravné vybavenie, riešiť pripojenie rozvojových lokalít na nadradenú sieť.
- Navrhnuť udržateľnú koncepciu mobility s dôrazom na PAD - integrovaný systém verejnej dopravy, cyklistickú a pešiu dopravu, s posúdením umiestnenia zastávok a dostupnosti.
- Navrhnuť kapacitu plôch statickej dopravy s rezervou pre návštevníkov a stanoviť podmienky riešenia parkovania obyvateľov rodinných domov na vlastných pozemkoch, vrátane garáží.
- Pri návrhu ciest rešpektovať ochranné pásma, rozhľadové pomery, hygienické limity hluku a vibrácií v súlade s platnou legislatívou.
- Navrhnuť technickú infraštruktúru a jej kapacity vzhľadom na nárast potrieb CR: vodovod (zdroje a VD), splašková kanalizácia (MČOV), elektrická energia a teplo s dôrazom na ochranu životného prostredia, zadržiavanie a využitie dažďovej vody, využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
- Rešpektovať existujúce siete, ich koridory a ochranné pásma, určiť potrebu technickej infraštruktúry vzhľadom na plánované využitie územia.
- Pri návrhu zásobovania vodou stanoviť potrebu pitnej vody, rešpektovať hygienické pásma vodných zdrojov a zabezpečiť ochranu kvality vody.
- Riešiť odvádzanie a čistenie odpadových vôd skupinovými systémom, resp. MČOV.
- Navrhnuť zásobovanie elektrickou energiou s preferenciou obnoviteľných zdrojov, eliminovať lokálne zdroje tepla na báze fosílnych palív, podporiť použitie tepelných čerpadiel, fotovoltiky a moderných technológií. Kabelizovať NN rozvody v obci.
- Riešiť ozvučenie obce a uloženie optického rozvodu do zeme.

7. Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva

- navrhnuť opatrenia na ochranu, obnovu a údržbu v zmysle pamiatkového zákona: urbanistickú štruktúru zástavby; stavebný fond a jeho najstaršie zachované znaky/ tvaroslovie, zachovať výškovú hladinu charakteristickej zástavby, proporciu stavieb, nevhodné stavby zastrešenia, zachovanie rozsahu záhrad nadväzujúcich na obytné a hospodárske objekty, zachované aleje i samostatne stojace stromy (ovocné stromy,...),
- vyznačiť územie s predpokladanými a evidovanými archeologickými nálezmi,
- navrhnuť do zoznamu pamätihodností obce v zmysle príslušnej legislatívy urbanistickú štruktúru obce a v rámci nej: pravoslávny chrám sv. Michala archanjela Narodenia Presvätej Bohorodičky s cintorínom, kultúrny dom, niektoré zachované RD, chalupy, sypance a kríže v krajine.
- navrhnuť pôdorysné a hmotové dotvorenie územia v mieste pôvodnej zaniknutej štruktúry na princípe kontextuálnych postupov,
- navrhnuť opatrenia na ochranu a zveľaďovanie kultúrnych a prírodných hodnôt krajiny vrátane prvkov charakteristického vzhľadu krajiny,
- navrhnuť opatrenia pre zachovanie charakteristického vzhľadu krajiny, krajinného rázu a krajinného obrazu a kultúrno- historického a prírodného dedičstva krajiny,
- rešpektovať a chrániť hodnotné pohľadové smery na prírodné (krajinné) dominanty vytvárajúce charakteristickú prírodnú kulisu územia obce (významná panoráma, významný priehľad, farebnosť, strešná krajina,
- navrhnuť pamiatky obce do evidencie pamätihodností obce.

8. Požiadavky na obsah a rozsah riešenia

Obsah územného plánu obce Belejovce vypracovať v súlade so zákonom č. 200/2022 Z.z. o

územnom plánovaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ÚP“) a Vyhláškou č. 392/2023 Z.z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia (ďalej len „Vyhláška“).

8.1 Požiadavky na obsah územného plánu obce

(§12 Vyhlášky č. 392/2023 Z.z.)

Informatívna časť územného plánu obce v textovej časti bude obsahovať

- a) základné údaje,
- b) širšie vzťahy,
- c) vyhodnotenie doterajšej územnoplánovacej dokumentácie obce alebo jej častí,
- d) vyhodnotenie vplyvu demografických, sociálnych, environmentálnych a ekonomických vývojových tendencií na územný rozvoj obce,
- e) vyhodnotenie urbanistickej štruktúry, krajinnej štruktúry a limitov územia obce,
- f) priemet území krajinnej infraštruktúry miestneho významu a území ochrany prírody a krajiny miestneho významu,
- g) návrh plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- h) urbanistickú koncepciu rozvoja obce, priemet zastavaného územia a členenie na priestorovofunkčné celky a priestorovo-funkčné časti,
- i) zdôvodnenie a opis regulácie a spôsob výpočtu limitov,
- j) vymedzenie plôch určených na odňatie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov,
- k) zásady a podmienky vyplývajúce z osobitných predpisov.³⁾

Informatívna časť územného plánu obce v grafickej časti obsahuje grafické znázornenia

- a) širších vzťahov a vymedzenia riešeného územia,
- b) urbanistickej štruktúry a krajinnej štruktúry a limitov územia obce,
- c) urbanistickej koncepcie rozvoja obce, vymedzenia zastavaného územia a členenia na priestorovofunkčné celky a priestorovo-funkčné časti,
- d) priemetu území krajinnej infraštruktúry a území ochrany prírody a krajiny miestneho významu,
- e) návrhu plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- f) iných územných limitov, vyplývajúcich z územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa, a limitov ochranného a bezpečnostného pásma,
- g) plôch určených na odňatie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov.

Záväzná časť územného plánu obce v textovej časti tvoria regulačné listy s regulačnými podmienkami jednotlivých priestorovo-funkčných celkov, ktoré obsahujú:

- a) číselné alebo iné označenie alebo názov priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovofunkčnej časti,
- b) grafickú schému polohy a vymedzenie priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- c) plošnú výmeru priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- d) identifikáciu polohy a stručnú charakteristiku priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovofunkčnej časti,
- e) priestorové usporiadanie územia s uvedením parametrov základných regulatívov a podľa potreby voliteľných regulatívov pre plochy priestorovo-funkčných celkov, priestorovo-funkčných častí a pozemkov,
- f) funkčné využívanie územia s uvedením základnej funkcie a jednej alebo viacerých neprípustných funkcií a podľa potreby jednej alebo viacerých prípustných funkcií,
- g) súpis plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a súpis plôch pre umiestnenie zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme s uvedením ich druhu a účelu,

- h) súpis osobitných území, ak sú na území priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovofunkčnej časti navrhované,
- i) identifikáciu územia, pamiatkovej rezervácie alebo pamiatkovej zóny, ak sa v priestorovo-funkčnom celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti nachádzajú, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny,
- j) určenie ostatných území, v priestorovo-funkčnom celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny.

Závaznú časť územného plánu obce v grafickej časti tvorí regulačný výkres, ktorý grafickými prostriedkami a opismi vyjadruje priestorovú a funkčnú reguláciu územia, a ktorý obsahuje:

- a) základné údaje,
- b) hranicu územia obce,
- c) hranicu zastavaného územia obce,
- d) členenie územia na priestorovo-funkčné celky alebo na priestorovo-funkčné časti,
- e) priestorovú reguláciu vyjadrenú prostredníctvom základných regulatívov a podľa potreby voliteľných regulatívov priestorového usporiadania územia,
- f) reguláciu funkčného využívania územia s uvedením základnej funkcie a jednej alebo viacerých neprípustných funkcií a podľa potreby jednej alebo viacerých prípustných funkcií,
- g) priemet plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a priemet plôch pre umiestnenie zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- h) priemet osobitných území,
- i) priemet území, v ktorých sa nachádzajú pamiatkové rezervácie alebo pamiatkové zóny, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny,
- j) priemet ostatných území, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny.

8.2 Požiadavky na spôsob spracovania územného plánu obce

(§13 Vyhlášky č.392/23 Z.z.)

- textová časť informatívnej časti a textová časť záväznej časti územného plánu obce sa spracujú ako dva samostatné dokumenty, ak sa územný plán obce spracuje v členení na priestorovo funkčné celky a priestorovo funkčné časti, regulačné listy v textovej časti záväznej časti územného plánu obce sa spracujú v členení podľa jednotlivých priestorovo-funkčných častí,
- grafická časť záväznej časti územného plánu obce sa spracuje v elektronickej podobe na podklade mapového diela v záväznom geodetickom referenčnom systéme v podrobnosti spracovania výkresu priestorovej a funkčnej regulácie v mierke 1 : 5 000; ak je potrebná väčšia podrobnosť spracovania pre zastavané územie obce sa môže spracovať v mierke 1 : 2 000,
- ak to dovoľuje alebo si to vyžaduje prehľadnosť a rozlíšenie zobrazovaných javov a skutočností alebo regulačných podmienok rozvoja územia, je prípustné jednotlivé výkresy informatívnej časti alebo záväznej časti zlučovať alebo rozdeľovať na viacero formátov, ktoré zobrazujú inú skupinu javov, skutočností alebo regulačných podmienok, pričom mierka ich zobrazenia je rovnaká,
- územný plán sa spracuje v elektronickej podobe, v strojovo čitateľnom formáte vrátane priestorových údajov vo vektorovej forme,
- základné podklady, ktoré sa použijú pre spracovanie územného plánu sú digitálny obraz Slovenskej republiky (§ 25 ods. 4 zákona) a priestorové údaje z informačného systému geodézie,
- pre spracovanie územného plánu sa použijú priestorové údaje primerane k mierke jej spracovania (Jednotným štandardom výmenného dátového formátu odovzdávaných dát územnej štúdie sa rozumejú požiadavky na dátové formáty pre jednotlivé skupiny odovzdávaných dát, priestorovú lokalizáciu odovzdávaných dát, rozlíšenie rastrových dát, obsah metaúdajov a dátový formát metaúdajov),
- odovzdávané dáta územného plánu musia spĺňať požiadavky uvedené v prílohe č. 3 a 4 Vyhlášky Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR č. 153/2024 Z.z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov,
- odovzdávané dáta územného plánu musia spĺňať požiadavky uvedené v prílohe č. 3 a 4 Vyhlášky

- Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR č. 153/2024 Z.z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov,
- územný plán bude spracovaný v komplexnom rozsahu a štruktúre v rozsahu textovej a grafickej ako:

A. Textová a tabuľková časť členená na:

- A.1. Informatívna časť
- A.2. Závazná časť

B. Grafická časť

- | | |
|---|---------------------------|
| B.1. Výkres širších vzťahov a vymedzenia riešeného územia | M 1: 10 000 |
| B.2. Výkres problémových javov (limity a potenciály územia) | M 1: 5 000 |
| B.3. Výkres komplexného urbanistického návrhu | M 1: 5 000 |
| B.4. Výkres verejnej dopravnej vybavenosti | M 1: 5 000 |
| B.5. Výkres verejnej technickej vybavenosti | M 1: 5 000 |
| B.6. Výkres krajinej štruktúry a územný systém ekologickej stability | M 1: 10 000 |
| B.7. Výkres návrhu regulácie funkčného využitia
a priestorová regulácia (vymedzenie regulovaných priestorov) | M 1: 10 000 / M 1: 5 000, |
- grafická časť bude vyhotovená v dohodnutom formáte. Grafickú časť vypracovať a dodať v digitálnej forme v programovom prostredí QGIS (dwg, dgn, dxf, shp).
 - odovzdané bude 1x v tlačenej verzii. Geodáta a pdf. verzia bude odovzdaná na elektronickom nosiči podľa dohody.

8.3 Požiadavky na metodiku a minimálny požadovaný rozsah a usporiadanie údajov záväznej textovej časti územného plánu

(podľa Vyhlášky č. 153/2024 Z.z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov).

Požiadavka na minimálny obsah a rozsah spracovania územného plánu obce Belejovce je podľa Metodiky v Prílohe č. 6 Vyhlášky č. 153/2024 Z.z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov v rozsahu územného plánu obce (kapitoly 4, 5, 6. a 8).

Požiadavky:

Regulačnú časť územného plánu **v textovej časti** podľa Prílohy č.1 Vyhlášky č. 153/2024 Z. z. - Požiadavky na jednotlivý štandard štruktúry záväznej textovej časti územnoplánovacej dokumentácie bude tvoriť :

Regulačný list priestorovo-funkčného celku, ktorý sa nečlení na priestorovo-funkčné časti a na skupiny pozemkov (príloha č. 1, bod 5);

Regulačný list priestorovo-funkčného celku, ktorý sa člení na priestorovo-funkčné časti (príl. č. 1/6);

Regulačný list priestorovo-funkčného celku, ktorý sa člení na skupiny pozemkov podľa (príl. č. 1/7);

Regulačný list priestorovo-funkčného celku, ktorý sa člení na priestorovo-funkčné časti a na skupiny pozemkov (príloha č. 1, bod 8).

Regulačnú časť územného plánu **v grafickej časti** bude tvoriť:

regulačný výkres, ktorý grafickými prostriedkami sa bude riadiť štandardizovanými javmi územného plánu obce pre mierku spracovania 1 : 5 000 v zmysle § 3 písm. c), Vyhlášky č. 153/2024 Z. z.

Rešpektovať požiadavky na jednotný štandard grafického vyjadrenia štandardizovaných javov záväznej grafickej časti územného plánu podľa Prílohy č. 2 – Grafický štandard javov (regulačný výkres územného plánu obce).

8.4 Požiadavky na vymedzenie plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme

V zmysle zákona č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ÚP“) a Vyhlášky č. 392/2023 Z.z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové

usporiadanie a funkčné využívanie územia (ďalej len „Vyhlasčka“) vymedzí územný plán obce Lesnica plochy a koridory pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plochy zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Požiadavky:

Pri návrhu plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme je potrebné uvažovať hlavne v týchto kategóriách:

- dopravné a líniové stavby a zariadenia miestneho významu (miestne a účelové cesty, pešie cesty, cyklotrasy),
- energetické a vodohospodárske stavby a zariadenia miestneho významu, vrátane protipovodňových opatrení,
- plochy pre verejné priestranstvá, nekomerčné zariadenia občianskeho vybavenosti, športu a oddychu,
- plochy pre verejné priestory „zelenej“ a „modrej“ infraštruktúry.

Návrh vymedzenia plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme bude súčasťou záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, premietnuť plochy koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plochy zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme do samostatnej schémy záväzných častí, verejnoprospešné stavby stanovené v záväznej časti nadradenej ÚPD „Územného plánu Košického samosprávneho kraja“, ktoré sa vzťahujú na riešené územie obce Lesnica zapracovať do návrhu plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme.

9. Informácie o potrebe vypracovania variantného návrhu riešenia

Územný plán obce bude vypracovaný v jednom invariantnom riešení optimálneho funkčného využitia a priestorového usporiadania navrhovanej koncepcie územného rozvoja územia obce Lesnica v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou Územného plánu Košického samosprávneho kraja. Variantné riešenia sa nevyžadujú.

ZOZNAM SKRATIEK

KSK - Prešovský samosprávny kraj
BD - bytový dom
BP - bezpečnostné pásmo
CO - civilná ochrana
ČOV - čistiareň odpadových vôd
DSS - dom sociálnej starostlivosti
FÚ - farský úrad grécko – katolícky, či pravoslávny
HD - hospodársky dvor
CHKO - chránená krajinná oblasť
CHVÚ - chránené vtáčie územie
HaZZ - hasičský a záchranný zbor
HS - hasičská stanica
LC - lesný celok
LP - lesný pozemok / lesný plán
KO - komunálny odpad
k.ú. - katastrálne územie
KURS - Koncepcia územného rozvoja Slovenska
MC - miestna cesta
MPO a MPR - mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika
MŠ - materská škola
NKP - národná kultúrna pamiatka

NN - nízke napätie
OcÚ - obecný úrad
OP - ochranné pásmo
PAD - pravidelná autobusová doprava
PD - poľnohospodársky dvor
PP - poľnohospodárska pôda
RD - rodinný dom
RKC – rekreačno – krajinný celok
SKCHVÚ 011 Laborecká vrchovina - európska sústava chránených území Natura 2000
TS - trafostanica
ÚPD - územnoplánovacia dokumentácia
ÚPN-O - územný plán obce
ÚPN PSK - Územný plán Prešovského samosprávneho kraja
VN - vysoké napätie elektrické
VPS - verejnoprospešné stavby
ZŠ - základná škola